

ZENTA és VIDEKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztő helyiség: Kigyó utca, 262 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők</p> <p>Kéziratok nem adtnak vissza.</p> <p>MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Egyes szám ára 10 kr</p> <p>Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt — Fél oldal 10 frt 50 kr — Negyed oldal 5 frt 50 kr</p> <p>Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.</p>	<p>Kiadói hivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetéske és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők</p> <p>NYILTTÉR PETIT SORA 15 KRAJCAK.</p>
---	---	---

Egy új áramlat.

Hazánkban több helyen élénk mozgalom indult meg az irányban, hogy a megyei s z é k h e l y kérdése a közel jövőben történelmi államosítás idején ne az ősi hagyományokhoz, hanem az életszükségleteknek hasznosan megfelelő módon legyen rendezve.

Egy ilyen mozgalom észlelhető legutóbb megyénkben, „Bácsország”-ban is, a mely a megye székhelyét Zomborból Szabadkára óhajtaná áttétni.

A „Pesti napló” május 31. számában egy, a viszonyokat alaposan ismerő egyén a jelzett eszméről már czikkezett is. Az érdekes cikket jónak láttuk lapunkba átvenni, mint olyant, mely bennünket, — Zentát s a többi népes tiszamenti községeket értve — leginkább érdekli.

Az általános feltűnést keltett czikk szövege a következően hangzik:

„Szabadkán nem régiben mozgalom indult meg aziránt, hogy bács megye székhelye Z o m b o r b ó l S z a b a d k á r a helyezzessék át. A felvett eszme több érdeklődést keltett a megyében, mint azt eleinte hinni lehetett.

Azt ugyan a két szab. kir. város közül egyik sem állíthatná, hogy a megye központjában fekszik, mert annak a dülénynek, melyet a megye területi képe alkot, a két város közül Szabadka az egyik szögle-

tében, Zombor pedig az egyik oldala mellett fekszik, és ha meghuzzuk az átlót Martonostól Bogyánig, mindkét város a felső háromszögbe esik.

Szabadka mellett szól az, hogy a város hatalmas vasuti hálózat gócpontja; s jól tudjuk, hogy a központokat ma már nem a területi fekvés, hanem a közlekedési eszközök teremtik. Szabadka pedig lassan oly vasuti esomóponttá fejlődött, hogy a fővároson kívül e tekintetben alig állítható vele párhuzamba vidéki város.

E esomópontnak szertenyülő ágai a megyét hat különböző irányban szelik: nincs a megyének egyetlen oly pontja, a mely a küllők rayonjában 25 kilométernél távolabbra esnék, míg Zombor a jelenlegi székhely, a Halast Mitroviczával összekötő és a megyét körülbelül két egyenlő részre osztó függélyes jobb oldalára, tehát az egész tiszai oldalra nézve, csaknem oly távolra esik mint Budapest. Innen van, hogy éppen a tiszai oldal, a maga hatalmas és virágzó községeivel (Martonost, Ó-Kanizsát, Adát, Ó-Becsét, Földvart és Zentát nem is említve), a megye székhelyének e nagy távolságban közigazgatási érdekeit veszélyeztetve látja, ennél fogva régóta duzzog és erősen gravitál kifelé. Tény, hogy ha e községeket nem tartaná vissza a lokális patriotizmus egy neme, a mely a b á c s k a i névhez való ragaszkodásban gyökerezik, akkor Csongrád-vármegye határát a Tisza mentén régen

a esajkás-kerület képezé. Zenta legalább el van tökélye, hogy az esetben, ha — régi törekvésehez képest — törvényhatósággá nem válhatik, C s o n g r á d m e g y é b e v a l ó k e b e l e z t e t é s é t f o g j a k é r n i. Idő kérdése, hogy a többi községek is csatlakoznak a mozgalomhoz.

Annak a mozgalomnak sikere tehát, a melyet S z a b a d k a megindított, csupán attól függ, vajjon lesz-e a szabadkaiakban annyi ügyesség, hogy a tagadhatatlanul meglevő elégtelenséget hasznukra fordítva, a megyében rokonszenvet tudjanak kelteni ügyük iránt; lesz-e annyi ügyességük, hogy a megye intőző köreit e kérdés iránt kedvezően hangolják.

A mi magát Zombort illeti, mindeddig csak csendes mosolylyal nézte a szabadkaiak akcióját s e nyugodt kedélyhangulatra tagadhatatlanul meg volt a maga nyomós oka. Bács megye oly székházat épített magának Zomborban, a mely egész Magyarországon ritkítja párját. Ezt a megye bajosan veszthetné Zombor város nyakán. Csakhogy Szabadkán a dolgot ezuttal — úgy látszik — keményen fogják. Legujabban erősen terjesztik, hogy ha a megye áttétni, akkor a város a saját költségén építeti fel a megye palotáját s kész azt minden fenntartás nélkül — a megye birtokába bocsítani.

Mennyiben van e hírek komoly alapja, bajos eldönteni; hangulatsinálásnak bizonyára nem rossz. Azok előtt pedig, kik a

TÁRCZA.

Cruore dives.

A Magyar Szemle pályázatán jutalmat nyert elbeszélés
Írta: Scossa Dezső.

(Folytatás.)

Bizonyos idegenkedés vett erőt az asszonykán Bernáth iránt, mióta felfedezésével házasságuk békéjét megzavarta. Miért kellett neki férje hibáját leplezetlenül feltárnia? Hiszen ha az a pénz oly könnyelműen elfecsérelte is, még nem művelt olyan dolgot, a mi kölcsönös jó viszonyukat megzavarhatná. Ugy hitte, hogy ez az oka, hogy férje többé nem viseltetik iránta azzal a bizalommal, mit azelőtt tanusított, hogy hallgatag és zárkózott, ha vele van egyedül s mind sürűbben keresi fel a vadásztanyákat, mintha a családi tüzhely semmi, de éppen semmi örömet se rejtene számára.

Keserű percei voltak ezek szerető szívének, a mely nem ismert mást, mint elnézést, gyöngédséget, bocsánatot. Mi állíthatta volna újra felé szívet, mint ez? És keltőztetve igyekezett éreztetni vele, hogy mennyire szereti, maga készítette utját, hogy mindazok a dolgok, a mik elnézésre tartanak igényt, feledésbe temettesenek. Bele fáradt az igyekezetbe, hogy nagylelkűségét ne akként tüntesse fel, mintha azért halára, elismerésre számíthatna, s ennek kényszerével akarná megnyerni újra az elveszett bizalmat, biztosítani férje

hajlamát, mely — azt hitte — valami átkos balvégezt által megingott iránta.

Nehezebb munkába fogott, mint gondolta. Férje mogorva és visszahuzódó maradt. Az együttlét perceit nem jellemezte többé kedélyesség, s az árny, mely közöttük emelkedett, mind jobban távolította el szíveiket s mindinkább megsemmisítőléssel fenyegette boldogságukat.

A helyzet már elviselhetetlenül kezdett válni. Magányában gondjai közepette ezer kín gyötörte, s látva törekvéseinek csekély eredményét, sokszor sirva borult asztalára, végtelenül szerencsétlennek és nagyon, nagyon boldogtalannak érezte magát.

Mégis! volt még egy reménye. A gróf gunyos felszólalása, egyes czélzások azt sejtették vele, hogy a jegyző barátsága nincsen nyíre. Valami azt sugta neki, hogy ennek az elégtelenségnek oka ő maga. Hiszen a jegyző atig félreérthető gondoskodása, a falusiak előtt ismert czélja, a melylyel kezére törekedett, előtte sem maradhatott titok. Lassankint megerősödött benne a hit, hogy férje féltékeny.

Méltatlanságnak tartotta ugyan azt magára nézve, de úgy hitte, hogy a féltékenység alapja szerelem, s hogy neki kötelessége elozlatni minden gyanút, mely kölcsönös jó viszonyukba zavarólag keveredett.

Ezentul hát hidegnek és visszautasítónak mutatkozott a jegyző iránt, ki látogatásait ritkítani kényszerült s mindinkább érezte, hogy a

mitől félt, bekövetkezett, hogy Lenke végzetes szerelmének áldozatává leszen, s férjében vetett határtalan bizalma romlásba kergeti.

A konfliktus meg volt közöttük, Lenke viselkedéséből megérthette, hogy nincs többé joga azt az önzetlen jóakaratot, azt a gondoskodást tanusítani irántuk, a mit szívében ápolt, a mire nemes lelke ösztönözte. Ő is csak hallgatni volt hát kénytelen mindazt a hírt, a mi a kis családról kiszivárgott, s a mi nem csekély gonddal tölté el szívet.

Az összeütközések, melyek mind sürűbbekké lettek a kis családban, megfosztották házasságukat annak zominczától, köztudomásu lett, hogy, a szegény asszony siránkozva emlegeti vesztett boldogságát s hogy a férfi régi életpályájába hanyatlott vissza, sürűn keresi fel a könnyelmű társaságot, s jobban kártyázik, mint valaha.

Kedélye hullámszerűen változó, derűs hangulat szállta meg, ha nyert, s mogorva, kiméletlen volt, ha vesztesként kellett fölemelkednie a zöld asztaltól, a mely pedig reá nézve az élet volt maga.

A kárörvendő falusiak tetszelegtek a csaldott szív vergődésében. Amde annak volt még lelki eceje, hogy magát és hűgát a végromlástól megszabadítsa. Férjias elhatározást és erélyt érzett magában, hogy férje meggondolatlan tekozlásának gátat vessen, mely a csekély vagyont végfeloszlással fenyegette.

Nem volt még egészen késő, a megsonkított javak nagyobbára birtokába voltak még, s Lenke

zombori székhelyvel nincsenek megelégedve még döntő súlyal is bírhat, mert ezeket is csak az újabb kivetendő pótadótól való idegenkedés tartotta vissza attól, hogy a megye székeinek kérdését már jóval előbb napirendre hozzák.

Igy állanak a dolgok ma, mindeddig inkább csak az eszmecsere stádiumában. Ugy látszik, hogy még Szabadka városa sincs tisztában azzal, hogy a tulajdonképeni akciókat milyen irányban indítsa meg. De bármilyen történjék időközben, annyi kétségtelen, hogy a megyék küszöbén álló államosítása a kérdésen okvetlenül lódítani fog, mert ma már kétségtelen, hogy amaz alapok, melyeken az 1870. XLII. és az 1876. XXXIII. t.-cikk a megye reformját megindították, területrendezés tekintetében sem felelnek meg a jó közigazgatás követelményeinek, mert a területek csoportosításánál nem az volt irányadó, a minnek irányadónak kellett volna lenni: az értelmi, anyagi erő és a közlekedés összhangzati tekintete, hanem egészen más, mulékony érdekkapocs.

Hogy az állami közigazgatás, közoktatásügy, szegényügy, közlekedés, ipar, kereskedelem, földmivelés, közrendészet ellenőrzését, valamint a tisztán helyi ügyek önkormányzását, szóval a művelődési és jogállam szükségleteinek kielégítését nem intézheti el kellőleg oly megye, a melynek székhelye nehezen megközelíthető, s a mely — épen e miatt — maga is csak nehézkösen mozoghat, melynek tehát gyors végrehajtást igénylő intézkedései sok esetben az elkallódás veszélyének van kitéve, azt hosszasan bizonyítani, úgy hisszük felesleges.

De van ezenkívül más döntő körülmény, mely a mellett szól, hogy a megye székhelyének a közlekedés központjában kell lenni. Minden jel arra mutat, hogy az államosítás az öröklött megyékhez való ragaszkodás hagyományán nagy részt fog ütni és hogy nagyobb közigazgatási területek foknak alkottatni. Ez esetben pedig Zombor, mely a megyegyűlésekre a több mint négy száz bizottsági tagból ez idő szerint is alig tud négyvenet összehozni, mint megyei székhely okvetlenül eszik. A kérdés csak az, hogy aztán csakugyan

egy óvatlan perczben kiméletesen, de határozottan tudtára adta férjének, hogy azok kezelését nem bízhatja reá, a ki rövid idő alatt úgy is érzékeny részt vágott vagyonán.

A gróf megszegyenítve állt neje előtt, mintha csak érezte volna, hogy a mit hallott, sok aggodalomnak, még több könynek eredménye s annak okozója ő maga.

Rosz lelkének azonban mindig voltak még fogásai neje szívének megkérlelésére s most, hogy annak kijelentése által a talajt érezte inogni lábai alatt, meghunyászkodva esedezett bocsánataért, ígért és esküdözött s a javulást legszenvedőbb kötelmének jelezte, a mi mindig törekvése is volt, hacsak utját nem álta volna a körülmények kényszere, a mely a lejtőn átrohanó kocsiját visszatartatlanul ragadta tovább.

Egy darabig tehát ismét a jó, az engedelkeny férj lett, elfotott szenvedélyét a szégyenérzelem uralma alá hajtva. De a javulás nem volt állandó s ha alkalma kínálkozott, reszkető kezekkel, égő arccal ült újra a kártyasztal mellett, fásult tekintettel lesve a szerenese forgandóságát s a játékosok szívóságával még akkor sem tágitott, mikor már mindeneből ki volt fosztva.

Egy szép tavaszi estén a póstakocsi ismét vendéget hozott. A póstaigazgatóság kiküldöttje volt, ki a postapénztárakban rovacsolás végett járt faluról, falura, s Naszályra is e végből érkezett. Lenke még sohasem érzett olyan szorongást

Szabadka következik-e? Vagy nem fogják-e ismét Szegedet előtérbe tolni? Mert, hogy a kormány eddig ugyancsak mostohán bánt el Szabadkával, az eléggé kitűnt legutóbb, midőn a forgalmi üzletvezetőséget Szabadkáról Szegedre helyezte át.

A szabadkaiak mindenesetre erős versenyre számíthatnak. Ha a mozgalom el nem alszik, lesz alkalmunk egyes fázisait figyelemmel kísérni.*

Eddig maga a cikk, — melyre nézve a mi szerény megjegyzésünk röviden abban összpontosul:

Igaz, hogy addig az ideig, míg Szabadka város ezen óhajta megvalósulhat, sok víz lefolyik a Tiszán. De az is igaz ám, hogy **Szabadkát ebbeli szándékában a Tiszamentén lakó, tekintélyes községek mindannyija, minden tőlük telhető erkölcsi és anyagi erőből támogatni is fogja.**

És láttunk mi már sok olyan eseményt megtörténté válni, melyek fölött bizonyos emberek eleinte csak nevettek, de utoljára mégis csak — haragudtak!...

Sz.

„Utbaigazitások --- az eleven sövényről.“

(Folytatás.)

Löv.: Tegnap elfelejtettem kérdezni szomszéd uramat, hogy talán másnak is segít a sövény fonásban?

Én: Igen, nagyon szívesen, még pedig ingyen, csak azt kötöm ki, hogy eperfából legyen a sövény. Nem azért, mintha másnemű fából nem lehetne vetni, vagy talán nem szeretném a másféle fából nevelt sövényt fenni, hanem mert az eperfa sövénynek még a mellett hogy védő eszközül használjuk, igen-igen sok hasznát lehet venni a selyemtenyésztéshez. Majd ha Isten segít bennünket, szomszéd uram sövénye is felnő és tenyészt vele évenként selyem hernyót, s akkor fogja belátni, mennyi pénzt eltékozolunk évenként az által, hogy a jó és hasznos foglalkozástól tartózkodunk.

No, itt vagyunk! Mint láthatja fel van szedve már az elültetendő fa, most egyenkint elvagdossuk ezzel a kerti ollóval mindeniknek a főgyökerét. Ezt azért tesszük, hogy kényszerítve legyen a fácska a felső talajból táplálkozni, hol több a táperő, mint az altalajban. Így! Most meg vissza vágjuk a kis fácskát úgy, hogy csak 3—4 rügy maradjon rajta, melyből elegendő lesz kettő is. Ne féljen, nem fog ezzel kevesebbet nőni a

mint, most, mikor az ideget megpillantotta. Régi ismerősök voltak s ennek köszönhetette, hogy az nem is látott azonnal a vizsgálathoz, hanem másnap reggelre halasztotta azt, s fáradságát kipihenendő, azonnal nyugalomra tért, a kapun túli szobában, mely a grófnak átköltözése óta ismét úresen állott.

Szinte szégyelte önönmaga előtt is megmagyarázhatlan félelmét s az éj daczára bezárkózott hivatalába, hogy annak számadásait átvizsgálja. Nem sok fáradságába került, hogy a hiányt észrevegye az ajánlott leveleknél, a pénzkészletnél s a bélyegnél. Nem volt elkészülve reá, s csaknem fejét vesztette!

A háztartásra szánt fillérek a hiányhoz képest csak egy cseppet képeztek a tengerben. Pedig tudta, hogy szégyen és megaláztatás vár reá, ha azt nem fedezheti. Kétségtelen volt, hogy férje okozta a hiányt, kinek biztató szavára újból hallgatott, és ki vadászat ürügye alatt kora reggel távozott, s azóta vissza nem tért.

Az éj mindjobban előrehaladt s növelte kétségbeesését. A mi történni fog, világosan állt előtte. El fogják bocsítani, elveszik a házat feje fölül, s mindent, a mi még az övé éz kis hűgáé. S a vizsgálat, mely meghurcolja szeplőtlen nevét a falusiak gunyja, megvetése, a nyomor, mely osztályrészévé leend, — most mind, mind kétségbeesítő bizonyosság volt előtte. Ha lelke nem lett

fácska, hanem inkább többet, mintha meghagytuk volna és biztosabban fogamzik. Mikor már minden fácskát így előkészítettünk, akkor fogunk az ültetéshez. Előbb azonban elkell mondanom hogyan készítjük el neki a földet. Nézzé, ezt a földet ajánlatomra még a mult őszi felfordították 80—100 cm. szélességben és 90—65 cm. mélységűre. Ezt azért jó őszi végezni, mert egész télen a felpuhított föld újra megszáll és a fagyókerénél sűrűbben marad a föld, míg ha ezt tavaszkor végezzük, a nyári ülepedéssel a fagyókerénél meglazul a föld és a fácska a nyári szárazságban elvész. — Most lássunk az ültetéshez.

A felforgatott terület közepén zsínor mellett ásunk egy ásónyom szélességű és mélységű árkot, ebbe rakjuk az elkészített kétéves fácskákat. Az ültetés módot bővebben magyarázni nem akarom, azt tudja szomszéd uram, csak azt akarom megjegyezni, hogy a legfelső réteget én nem szoktam keményen letaposni, hanem inkább lazán hagyom, hogy így a levegő és a nedvesség jobban a gyökerekhez hatolhasson.

Ha azt akarjuk, hogy sövényünk egészen erős legyen, akkor nem elég egy sort ültetni, hanem még a meglévő sor mellett két felől egyet-egyét, tehát 3 sort, még pedig úgy, hogy a fácskák egymást közölgék ötös rendszerben így. . . . Az előbbi módszerint a fák egymástól távolságának 15—16 emnyire kell lenni, az utóbbinál pedig annak kétszerese 30—32 cm. Ez a mit most itt ültetnek, csak egy soros, azért a távolság 16 cm. Ezt épen olyan fonással fogjuk sűrítve fűzni, mint szomszéd uram udvara végén levő kerítésre akarunk huzni. Most lássuk a fonás módokat.

Ezt a másik oldalt még a mult év tavaszán ültettük ki, most már látja, mily szép hajtásai vannak, egyiknek kettő, másiknak három, sőt 4-is. Most ezen mind a három fonás módot szemléltetem. Figyeljen csak szomszéd!

Ha olyan sűrűn akarjuk fenni, mint szomszéd uram kívánna az udvara es kert közötti részen, akkor azt olyan formán fonjuk mint a hogyan a kocsikak van fonva, csakhogy kissé lazábban. Ezen esetben a legerősebb fölfelé irányuló ágat vissza vágjuk 10—15 emnyire, a mellette levő egy vagy két ágat pedig úgy fektetjük el mindjárt a földszinén, hogy az egyiket a fan innén, a másikon pedig azontal visszük mindaddig, míg egy másik ághoz elér, és így minden mellék ágat addig fonunk össze, míg mind el nem fogy. Az így elfektetett ágak kifakadnak, valamint a fölfelé álló ág is, és a jövő alkalommal hasonlóan járunk el mindaddig, míg olyan magasságot ér el a sövény a milyen nekünk tesz. Ezen ha akarjuk semmiféle baromfi keresztül nem buvik, még a csirke sem. Évközben, ha valahol nyílás maradt az oldalon a fonott részen fakadó hajtásokkal sűrítjük, a fölöslegest pedig lenyessük. Évenként azután tisztítjuk.

(Vége következik.)

volna, nem bírta volna kiállani azt, s kezeit tördelve lábba égő arccal járt-kelt szobájában, a Mindenhatótól segítségét, mentő gondolatot esedezve.

Oh! ha a fájdalom az emberi szív mélyébe száll, s miatta könyei peregnek, éri leginkább hogy van Istene! Leborult, hiszen az ima kétségbe ettek legerősebb fegyvere. S mikor elvezette imáját egy eszmétől megragadva visszanyerte hidegvérét, s ujjászűrtelve emelkedett fel térdeléséből.

Kendőt, kulcsokat vett magához és az éj sötétében elsietett, a házak mellett egészen addig a kiszögellésig a hol a lámpa most is pislogott. Az volt a községháza, ott lakott a jegyző. Bekopogtatott. Meglepetve és ijedten bocsátá be az a váratlan vendéget.

És Lenke leplezetlenül tárta fel a helyzetet, a mely mindnyájukat a kétségbeesésbe sodrással fenyegette. A jegyző lehorgaszott fővel hallgatta. Nem tett szemrehányásokat, csak néha sóhajtott fel.

— Tudtam, tudtam!

Aztán szóltanul nyitotta fel íróasztalát, pénzt vett magához és Lenke vállaira kendőt takarva, visszakísérte őt; sajátjából pótolta a hiányt, segített rendbehozni az iratokat s jóságos megnyugtással, bátorítással igyekezett visszaadni a szegény fiatal asszony nyugalmát.

(Vége köv.)

A zentai polg. közs. iskolaszék elnöksége 151.

A zentai közs. polgári leányiskola vizsgálatának sorrendje az 1889-90. tanév végén.

Junius 9-én I. osztály d. e. 8 órától magyar nyelv és földrajz. Elnökök: Nikolits Sándor és dr. Glücksthal Adolf.

Junius 9-én II. osztály d. e. 8 órától német nyelv és földrajz. Elnökök: Horovitz Bertalan és Peczárszky György.

Junius 10-én III. osztály d. e. 8 órától magyar nyelv, történelem, szám- és mértan. Elnökök: Szabó László és Bergel Gyula.

Junius 10-én IV. osztály d. e. 8 órától történelem és földrajz. Elnökök: Zsarkó Antal és Tóth Lajos.

Junius 11-én I. osztály d. e. 8 órától német nyelv, szám- és mértan, természetrajz. Elnökök: Klein Salamon és Burány Jenő.

Junius 11-én II. osztály d. e. 8 órától magyar nyelv és történelem. Elnökök: Székfi György és Hevér Péter.

Junius 12-én III. osztály d. e. 8 órától német nyelv, ásvány és vegytan. Elnökök: Appel Ede és Molnár Gábor Mátyás.

Junius 12-én IV. osztály d. e. 8 órától természet- és német nyelv. Elnökök: Kozits István és Hürkecz István.

Junius 13-án II. osztály d. e. 8 órától szám- és mértan természetrajz. Elnökök: Szárics Bertalan és Kis János.

Junius 13-án III. osztály d. e. 8 órától földrajz és háztartástan. Elnökök: Guelminó Alajos és Deutsch Farkas.

Junius 13-án IV. osztály d. e. 8 órától szám- és mértan. Elnökök: Rezsnyei Aurél és Lebak Ezerecz.

Junius 14-én IV. osztály d. e. 8 órától magyar nyelv és egészségügy. Elnökök: Szűcs Lajos és Harsányi János.

Junius 16-án d. u. 5 órakor I. II. III. IV. osztály műtének. I. II. III. osztály testgyakorlás. Elnökök: Appel Ede, Zsarkó Antal, Nikolits Sándor és Szűcs Lajos.

Junius 29-én d. e. 8-12-ig d. u. 2-5-ig rajz és női-kézimunka kiállítás az Eugen szálló dísztermében. Elnökök: Appel Ede, Zsarkó Antal, Nikolits Sándor és Szűcs Lajos.

Zentán, 1890. május hó 5-én.

Czehe Győző s. k. igazgató.
Appel Ede s. k. iskolaszéki elnök.

Helyi és vidéki hírek.

— **Személyi hír.** Gr. Széchenyi Bélának kelti utazásában hű kísérő-társa: Dr. Lóczy Lajos, bpesti egyet. ny. tanár s a földrajzi társulat elnöke, holnap gőzhajóval városunkba érkezik, hogy egyrészt mintaszerű gimnasiunumokat tekintse meg, és másrészt, hogy itt geológiai tanulmányokat tegyen. — A jövő héten Iványi István, hírneves történelemszótár Zentára jő, a város régi okmányait átvizsgálandó. — Ugy Lóczy L. mint Iványi I. urak „Az Osztr. Magy. monarchia irásában és képmében” cz. mű érdekében látogatnak el hozzánk.

† **Szulik József.** A kalocsai egyházmegye egyik kiváló dísz, a kitűnő műveltségű jeles tollu, tudós ó-becsei prépost, Szulik József, május hó 31-én megszűnt élni. Benne Ó-Becse elvesztette szeretve tisztelt papját s jöltevéjét. Jóságos, nemeslelkűsége csak barátokat és tisztelőket szerzett neki, Szulik József 1841-ben febr. hó 28-án született Baján. Iskoláit is ott végezte, s már mint tanuló feltűnt irodalmi dolgozataival. Gimnáziumi tanulmányainak befejezése után belépett a kalocsai papnevelő intézetbe. Theológiai tanulmányait nagy sikerrel bevégezvén, 22 éves korában Kolluthon kezdte papi működését. Sokat, s sokfelét irt s ugy a szépirodalmi, mint a kath. tanügyi lapoknak állandó munkatársa volt. Kolluthról, Bezdánba, onnan Topolyára helyezték át káplánnak. 1869. Kalocsára hívták tanárnak. Itt tanítványai által rajongásig szeretve s mindenki által tisztelve 1878-ig működött; miközben több tankönyvet irt s hosszabb tanulmányutakat tett Schwajcz-Német- és Ausztriában. 1878. aug. 20-án az ó-becsei róm. kath. hitközség egyhangulag megválasztotta plébánosnak s a legnagyobb szeretettel fogadta. 1881-ben Ó-Becse a király az Abrahámi B.-Sz.-Máriáról elnevezett címzetes püspökséggel tüntette ki. 1882-ben az ó-becsei esperesi kerület esperesévé lett kinevezve. Régi gyomorbetegsége miatt 4 év előtt kezdett jelentkezni nagyobb mértékben, megemésztette minden testi erejét, míg végre szombat

délután 1 órakor elhunyt. Ó-becse minden középületén gyászlobogók hirdették a veszteséget, az „Ó-Becse és Vidéke” vasárnapi száma gyászkeretben jelent meg. Temetése óriási részvét mellett Bende József, kalocsai kanonok celebrálásával, rendkívüli fényes segédlettel ment véghez. Áldás és béke poraira.

— **Haladás a korral.** Mint örömmel halljuk, a mai vasárnaptól kezdve a helybeli összes liszt-kereskedők, vásár vasárnapot kivéve, minden ünnepe és vasárnap d. u. zárva tartják üzleteiket. Reméljük, hogy e szép példának meg lesz az a haszna, hogy a más üzlet-ágakkal foglalkozó kereskedők rövid idő után üzleteikben szintén behozzák e korszerű shumánus intézkedést. Ugy legyen!!

— **Nyomor.** A tiszparti, ponty-utezai lakosok péntekre viradóra furcsa meglepetésben részesültek. Az utca végén levő s a Tiszára lejáró lépcsőzet régi, száraz karója — kivirágzott, még pedig olyan virággal, mely a ritkaságok közé tartozik. A karón ugyanis egy — emberi hullá csüggött. Mikor a jövő-munkák az első meglepetés után jobban szemügyre vették a holtestet, abban Nyiki Teréz ismerték föl. A 68 év körüli asszonyt valószínűleg a nyomor hajította a halálba. A hullát boncolás végett a kórházba szállították be.

— **Sáskajárás.** A mint Ada város előjárósága péntek este jelentette, a sáskák Padó és T. Sz.-Miklós határa felől a Tiszán keresztül átröpültek hozzánk, a bácskai részre, (a Zenta-ada határba) s itt a pusztítást, a gazda közönség legnagyobb rómületére ijesztő mérvben meg is kezdték. Pusztításukra az intézkedések nyomban megtették.

— **Nyilvános köszönet.** A zentai ipartestületi segédök önszervező egylete által Urnapján rendezett táncvizsgálma alkalmával a következő felülvezetések eszközöltettek. Rotterbücher Miklós, Klenóczky és Biró ezég 1—1 frotot Münz Izidor, Csernák Flóri, Boross Gyevi Ilés, Kovácsévits József, Keresztury Gyula, Benedek György és Tombác Mihály, 50—50 krt. Kaszás Antal, Kertész Ferenc és Ósz Szabó András 20—20 krt. Majlát Gyula és Bagi György 10—10 krt. Fogadják nevezett urak az egylett halás köszönetét.

— **Bor be, ész ki!** X. Y. helybeli polgártársunk, éppen mint Noe apánk, a borerejét nem ismerte. Állítása szerint alig ivott meg többet esti 8 órától éjjelig — 17 félliternél, és már is annyira eloraszott, mikép a korszmából kijöve, egyenesen a rögös földre feküdt le, otthoni fekhelyét vélvén maga alatt létezni. Hogy hogyan nem, az új sötétében egy szemfüles „jómadár” polgártársunkra ráakadt és csupa felebaráti szeretetből gondozása alá kezdte venni földön horkoló ember-társát. Ösztönzertileg először is zsebei tartalmát vette pártfogásába műértőleg a mentő-egyesületi tiszteletbeli tag. Talált is abban 91 forintot, mely eredmény annyira kielégítő a derék műkedvelő érzületét, hogy további szándékáról, az ünneplő köntös, nadrág és eszima lehozásáról teljesen elállott s ezeket nagylelkűen továbbra is meghagyta X. Y. gazd’ uramnak. A pirkadói hajnalsugárral karöltve járó csipős szellő végre észre téríté bekáfoltt polgártársunkat, ki szerfölött csodálkozék állapotának hol- és mibenlétén. De csodálkozása akkor hágtott mégis teljesen a tető pontjára mikor az ő „Hatyu” tehenének árát ki-be- és összefogatott zsebeiben sehohsem találta fel. Megijedt szörnyen — az „anyjuk”-tól. És méltán! Mert a makk-hetes utcában nem volt olyan — tisztelettel legyen egyébképen mondva — garazda nyelvű asszony-személy mit teszem azt X. Y. uramnak az élete párja. Mit tett most a kárvalott ember. Okosabbat, mintsem előre gondolok. Visszafordult befelé a város központja felé, s ugy 9-10 óra tájban, két becsületes keresztkomajától, azaz jobban mondva névalírásától támogatva 100 forintoskát kivett a — „takarékból”. Azzal, mint a kinek egészen rendben van a szeméje hazaballagott. No persze, esata nélkül nem mullott el a dolog, de egy kis ügyes diplomaciai fellépés az anyjukat hamarosan megújáskodtatta. „Hát izé — mondta X. Y. gazdauram — tudod galambom, a „Hatyu” jól eladtam ám, aztán egy kis áldomás, meg tudom is én, hogy micsoda mi . . . izé . . . No nézd már no, itt van mind a 98 for. 50 kr. a mit a tehen árába kaptam, nem költöttem én el abból egy krajczárt sem. Velehet magadnak belőle egy módos szoknyát. Tedd el csak a pénz a ládába, mert én ki még a kukoricza kapásokhoz. . . .” El is ment a gazda hazulról, de nem egyenest a napszámosokhoz, hanem — a belbiztoshoz, a hol kissé szegyenkezve ugyan, de elmondta a dologot, a hogyan az vele megtörtént. Jó Márkus Orbán kereste is sokáig a mákvirágot, de ki tehet róla, vagy hogy nem volt elég világossága, vagy nem jó helyen kereste. A 91 forint csak nem akart megkerülni. A gazda már-már lemondott a pénztől, mikor barát egy alkalommal elpanaszolta Varga Károly külbiztosnak is. Most ezután ez fogott hozzá a zseltovej kereséséhez és másnap a „jómadár” már lépre került. Kálmán Jánosnak hívják a „mentő”-t. A pénznek legnagyobb része még meg volt a mákvirágnál. Hogy ne lett volna, hisz

a lopott, pénzen a legközelebbi vásáron ő is — tehenet akart, venni. Hanem X. Y. gazd. uram is megfogadta ám, hogy többet egy ülő helyében nem iszik meg 17 föliter bort, elég lesz abból — tizenhatal is . . .

— **Panasz.** A mészárosok és a piaci husvágók ellen azt a panaszt vettük, hogy az egész fontjuk mindössze csak — három fertály. Erre nézve az a tanácsunk: ha észreveszik az illető gazdaszanyok, hogy hiba van a mérlegben, vigyék be a lust felülméretű a mértékhiitelesítő hivatalba s innen menjenek át a kapitánysághoz, panaszt teendők. Az illetékes v. hatóság a hibás mérték miatt épen a napokban büntette meg 30 forinttal egyik mészárosunkat.

— **„Csikszög”.** Petrovaszelló szomszédos községünk nem sokára új nevet kap. A mint mi hallottuk, a lakosság egy része sehogysem fogja szeretni, ha községüket jövőben Csikszögnek nevezik. Nyugodjanak meg a derék szomszédok, míg amolyan tüzes-vértű bácskai társaság csak leszen, mint addig, meg- és fennmarad e kedves név: „p e c z e l l ó i a s z t a l !”

— **Tilalom.** Az egész Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megyében, továbbá Zombor sz. kir. városában a marhavásárok újabb rendeletig — szájs és köröm betegség miatt — hatóságilag betiltattak.

— **Bérbeadó lakás.** Biliczky Menyhért, Árpád-utezai háziban 2 szoba, konyha és éléskamrából álló lakás azonnal kiadó.

— **Eljegyzés.** Marberger Miksa, helybeli fiatal gabnakereskedő folyó hó 3-án váltott jegyet Gráb Józsa kisasszonnyal, Gráb Mór adai kereskedő szép és kedves leányával. Áldás kísérje frigyüket!

— **Köszönet nyilvánítás.** Hat hosszú éven át teljes vakságban szenvedtem, mely idő alatt több ügyes és hírneves orvoshoz fordultam szemem orvoslása miatt, de sajnos eredmény nélkül. — Tudomásomra jutott ezután, hogy az elmúlt hóban helyben egy új orvos telepedett meg, nevezetesen dr. Méri Sándor ur. Elvezettettem magamat annak lakására, a lópiacra lévő Scheinberger-féle házba, hol a jeles orvos szeméimet megvizsgálván, gyógyítását megkezdé és ügyes kezelése folytán szemeimnek világát ismét visszaadta. Sokkal mostohább anyagi helyzetben vagyok, semhogy a jeles orvos jótéteményét kellőleg meg-hálálhatnám, fogadja tehát ezuton szívem mélyből eredő köszönetemet, és azon óhajomat, hogy a jóságos Ég tartsa meg ép erő és egészségben, hogy mint a szenvedő emberiség jóltevőjét, évek hosszú során át magasztalhassuk. Zentán, 1890. évi június hó 5-én, Örökké haladatos szolgálója: Demus-Danesó József.

— **Rabbi választás.** Pollák Fülöp, az iteni rabbi művelt veje, Nyitrára egyhangulag rabbivá választatott. Gratulálunk.

Szerkesztői nyilt posta.

Dr. J. B. Cikkét köszönettel vettem s jövő számban felhasználom. Szíves üdvözet!

Felölös szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.

Kiadólapfőnökök: SCHVARCZ SÁNDOR.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Vagyombukott Zozuk Mita moholi kereskedő csödtömegéhez tartozó, a csödteltár szerint 279 frt 17 kr. becsértékű fűszer- és egyéb gyarmatárak a csödválasztmányok Szabadkán 1890. évi május hó 21-én kelt határozata következtében

nyilvános árverésen

eladtnak és az árverésnek a helyszínén (Moholon vagyombukott üzleti helyiségében) leendő megtartására ezennel f. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája kitzetetik.

Az árverezni szándékozók bővebb felvilágosítást nyernek alulirt tömeggondnok adai ügyvédi irodájában.

Adán, 1890. évi június 1-én.

Dr. Hodik János
csödtömeggondnok.

Mintákkal bárkinek bérmentesen szolgálunk.

Posztó s gyapjuszövetárkat

a legolcsóbbtól kezdve a legfinomabb minőségig tavaszi vagy nyári szükségletre mindig egyéneknek is gyári áron, olcsóbban mint bárhol kapható. Küld

Schvarcz Mór

cs. kir. szab. posztó- és gyapjuszövet-áru gyárak raktára

Zwittauban (Morva-ország).

Posztóvègek ezrei teljes öltözékekre, tavaszi felsőkabát, nadrágszövetek, női- és gyermek öltönyökre a legolcsóbb árakon kaphatók

Egy teljes uri öltözetre 3.10 m. 3 frt 20 kr.
Finom minőségben 3.10 m. 6 frt
Finomabb „ 3.10 m. 8 frt
Legfinomabb minőség 3.10 m. 9 frt 50 kr-tól—14 frtig.

Egy tavaszi felsőkabát a legújabb divatu színekben 2.10 m. 3.80—7 frtig.

Fekete posztó vagy tiszta finom gyapju szövet szalon-öltözékekre 3.25 m. 8 frttól felj. Divatos mosókamarnok egy teljes öltözékre 6.40 m. 3 frttól feljebb.

Legújabb mosó pique-mellényekre 70 cm. 59 kr-tól feljebb.

Egyenruhák a cs. és kir. hivatalnokok részére előírás szerint.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 13—20

Főnyeremény esetleg 500,000 Márka	Szerencse jelentés.	A nyereményekért az állam kezéskedik Első húzás jun. 12-én
-----------------------------------	---------------------	---

Felhívás részvételre Hamburg állam kezessége mellett tartandó nagy pénzsorsolási

nyeremény-kilátásokra, melyen

9 millio 553,500 márka biztos nyeremény nyújtatik.

Ezen előnyös pénzsorsolásra, mely terv szerint csak 100,000 sorsjegyet tartalmaz, következő nyeremények esnek, ugyanis a legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Jutalék 300,000márka	56 nyeremény a 5000márka
1nyerem a 200,000márka	106 nyeremény a 3000márka
1nyerem a 100,000márka	203 nyeremény a 2000márka
1nyerem a 75,000márka	6 nyeremény a 1500márka
1nyerem a 70,000márka	606 nyeremény a 1000márka
1nyerem a 65,000márka	1060 nyeremény a 500márka
2nyerem a 60,000márka	29 nyeremény a 300márka
1nyerem a 55,000márka	120 nyere a 200, 150márka
1nyerem a 50,000márka	30930 nyeremény a 148márka
1nyerem a 40,000márka	7994 nyer a 127,100,9márka
1nyerem a 30,000márka	9045 nyer. a 67,10,20márka
8nyerem a 15,000márka	összesen 50,200 nyeremény
26nyerem a 10,000márka	

melyek néhány hó alatt 7 osztályban biztos eldöntésre jutnak.

Az 1-ső osztályu főnyeremény 50,000 márka a 1-ik osztályban 55,000 m. a 3-ikben 60,000 m. a 4-ikben 65,000 m. az 5-ikben 70,000 m. a 6-ikben 75,000 m. a 7-ikben 200,000 m. és a 300,000 m. jutalékkal esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzásra, mely hivatalosan június 12-ére

van meghatározva, áru az egész ered. sorsjegyeknek 6 m. vagy 3 f. 50 kr. a fél ered. sorsjegyeknek 3 m. vagy 1 f. 75 kr. a negyed ered. sorsjegyeknek 1¹/₂ m. vagy 88 kr.

osztrák értékben, és ezen az állam által biztosított eredeti sorsjegyek (nem eltított igérvények) a sorsolási terv mellékletével, az állam czimerrel az összeg bérmentes beküldése után általam bármily távoli vidékre megküldetnek.

Azonnal a megtartott húzás után minden részvevőnek felszólítás nélkül megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Állam czimerrel ellátott sorsolási tervet, melyből a 7-ik osztály betétei és nyeremény felosztásai kitűnnek, előre ingyen küldök.

A nyeremény pénzeket közvetlen én fizetem és küldöm meg az érdekelteknek azonnal és titok tartás mellett.

Rendelések egyszerűen utalványon vagy ajánlott levéllel eszközölhetők.

Rendelések bizalommal azonnal intézendők a közeli húzás miatt, mely

f. évi június hó 12-én tartatik.

Heckscher Samuel senr.,

bankár és váltó irodájában HAMBURGban.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS,

MAGYAR SELTERS

Vegyelemelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló határukat bizonyult, különösen tüdőbántalmaknál, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelellete megóvja a beteget a káros, sőt veszetelmes ízig-tájsól, elleben a feigg kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvétele eszköze. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hűtött szabadszénsavtartalom an erősebb ásványvizek, mint a selter-i-gleichenbergi tündöb-jelében, különösen tündöb-vérzés ellenét már nem alkalmazható, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A tüdőbetegek klimatikus gyógykezelésében, különösen a belátog-tottakban Görbersdorfban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélynek Budapesten: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barnás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek, stb. a legjobb eredménytel alkalmazták a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

prászervatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-, Fiume- és hazánkban a KOLERA megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglátásban.

A külbelső huszer raktáron árusított és mindenütt a rovarok ellen legjobb szernek elismert

ZACHERLIN
ismét olcsóbb lett.

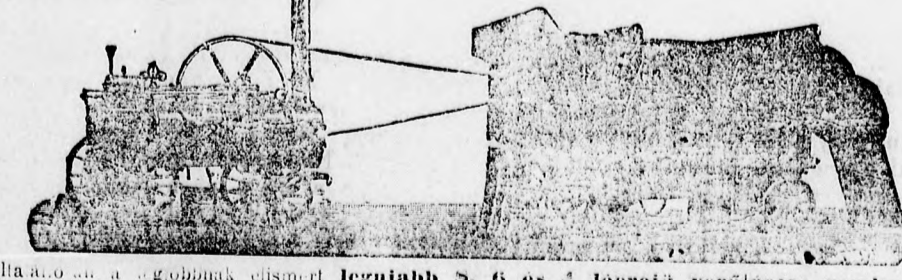
A valódi üvegek ZACHERLIN névvel vannak ellátva és ára máttól kezdve: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 ft. Ezen kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal itt ki minden férget a lakásokból, konyhákból és vendéglőkből, butorok és ruhaheműekből valamint az állatokról, istállók, üvegházak és kertek növényeiről.

A mi szabad esomagolásban árusítatik az solhasem „Zacherlin-különlegesség.”

Kapható: (Zirtusz, Ferencz és Mutsy Menyhért) rakt. gyógyszerárban, Singer M. tait, Zettin József és Nikoltis Mihos fűszerkereskedésben Zentán. — Mircssov Antal és Popovits M. J. kereskedésében Adán.

Hofherr és Schrantz,

BUDAPEST, V., Váci-körut 76. gazdasági gépgyár és vasöntöde

ajánlják állatokat a legjobbnak elismert legújabb 8, 6 és 4 loerejű verőlevez rendszer szabot. gőzeséplőkészleteiket, továbbá 2¹/₂, 3 és 4 loerejű szabadalm. pánczélszegezes gőzeséplőkészleteiket, azonkívül a legjobb sorvetőgépeket „Király-Dri.” és „80-as Dril.” egyet más aczél Rayol ekéket, valamint minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket jutányos áron kaphat. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve

Bizományi-raktár: Zentán Zentai János urnál.